

Výročná správa o činnosti PSC za rok 2020

Psychosociálne centrum Košice so sídlom na Löfflerovej 2 je mestskou príspevkovou organizáciou, ktorá na základe zriaďovateľskej listiny poskytuje občanom mesta Košice, ale aj jeho okolia zdravotnú starostlivosť prostredníctvom špecializovaných ambulancií klinickej psychológie pre dospelých, dospievajúcich aj maloletých detí a psychiatrie pre dospelých (Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti), psychologické odborné poradenstvo pre všetky skupiny obyvateľstva a viac druhov sociálnych služieb (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách) a sociálneho poradenstva. Je členom neformálnej skupiny Sociálna platforma podporujúcej komunitný a sociálny rozvoj, Prierezovej skupiny jednotnej koordinácie projektov mesta Košice, Krízového intervenčného tímu mesta Košice a členom Ligy za duševné zdravie SR. Úzko spolupracuje s Občianskym združením Podané ruky a udržuje partnerstvá s inými verejnými či odbornými inštitúciami.

Organizácia má vypracovanú strategickú víziu, poslanie a ciele, ktoré sú veľmi úzko prepojené na dokumenty Mesta Košice (Integrovaná územná stratégia udržateľného rozvoja mestskej funkčnej oblasti mesta Košice 2015-2020, Program rozvoja mesta Košice na obdobie rokov 2015-2020 s výhľadom do roku 2025 a Komunitný plán sociálnych služieb mesta Košice 2016 - 2020 s výhľadom do roku 2025. Súčasťou jej činnosti je aj participácia na tvorbe legislatívy v sociálnej oblasti.

Psychosociálne centrum Košice poskytuje svoje služby na odbornej úrovni kvalifikovaným personálom, ktorý pri práci s klientmi využíva humánny prístup v súlade s ochranou základných ľudských práv a slobôd.

Z dôvodu zabezpečenia profesionality a odbornosti svojich zamestnancov s dôrazom na kvalitu poskytovaných služieb organizácia svojim zamestnancom počas roka 2020 vytvorila priestor na vzdelávacie aktivity (školenia, workshopy, pracovné stretnutia, konferencie a i.) podľa vzdelávacieho plánu zamestnancov PSC.

Psychosociálne centrum Košice aj v roku 2020 poskytovalo občanom zdravotnú starostlivosť v oblasti duševného zdravia v ambulancii klinického psychológa a v psychiatrickej ambulancii. Cieľovou skupinou boli obyvatelia mesta Košice, Košice – okolie, ako aj celého Košického kraja.

V rámci preventívnych opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately psychológovia a sociálni pracovníci organizácie počas roka 2020 intenzívne pracovali s **5** rodinami na základe rozhodnutia súdu, čo si vyžiadalo **25** stretnutí.

S podporou Mesta Košice organizácia pokračovala v zabezpečovaní výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Centre pre deti a rodiny – Pollova 18 Košice – Krásna, ktoré poskytovalo krízovú pomoc a intervenciu **10** deťom, nachádzajúcim sa v zložitej životnej situácii. Prevádzka Centra pre deti a rodinu je celoročne v nepretržitom režime a deti majú zabezpečené ubytovanie, stravovanie, výchovu, vzdelávacie a voľnočasové aktivity.

V rámci sociálnej pomoci a podpore organizácia zabezpečuje obyvateľom mesta Košice a Košice – okolie, ktorí sú v nepriaznivej sociálnej situácii, široký výber druhov sociálnych služieb:

Denný stacionár – Löfflerova 2 Košice

Zariadenie núdzového bývania – Adlerova 4 Košice

Útulok – Adlerova 4 Košice

Komunitné centrum – Adlerova 4 Košice
Špecializované sociálne poradenstvo

Pri svojpomocnom riešení problémov majú klienti k dispozícii **bezplatné** sociálne poradenstvo v Poradenskej kancelárii Pobočky PSC na Južnej triede 23 v Košiciach. Pri dlhodobo pretrvávajúcich problémoch im bolo poskytnuté špecializované sociálne poradenstvo, ktoré je zamerané najmä na seniorov, občanov s nepriaznivým zdravotným stavom a dlhodobo nezamestnané osoby.

Služby Psychosociálneho centra Košice

Tabuľka 1 – Zdravotná starostlivosť

Ukazovateľ	Počet
Pacienti	5785
Vyšetrenia – Hradené ZP	7650
Vyšetrenie - Samoplatca	112

Zdroj: Psychosociálne centrum Košice, 2020

Tabuľka 2 – Sociálne služby

Ukazovateľ	Kapacita	Počet zmlúv	Počet hodín	* na určitý čas POZASTAVENÁ
Denný stacionár	12	17	*6448	
Ukazovateľ	Kapacita	Počet zmlúv	Počet osôb	Interakcie SP
ZNB	51	31	94	757
Ukazovateľ	Kapacita	Počet zmlúv	Počet osôb	Interakcie SP
Útulok	51	23	76	697
Ukazovateľ	Klienti SP	Interakcie SP	Dospelí/Aktivity	Deti/Aktivity
Komunitné centrum	55	762	435	49 /111
Ukazovateľ	Klienti SP	Interakcie SP	Klienti ŠSP	Interakcie ŠSP
Poradňa SP	256	484	95	363

Zdroj: Psychosociálne centrum Košice, 2020

Hlavnou prioritou Psychosociálneho centra Košice je viesť všetkých svojich prijímateľov služieb k ich všestrannému rozvoju osobnosti a zároveň ich vnímať ako rovnocenných partnerov, ktorí sa slobodne rozhodujú a podľa úrovne ich fyzických a duševných schopností sa spolupodieľajú na ponúkanej pomoci. Svoju činnosť sa snaží v maximálne možnej miere orientovať na prijímateľov služieb a to najmä s prihliadnutím na ich osobnostné možnosti a limity, spokojnosť a dôstojný život. Organizácia má veľký záujem poskytovať sociálne služby tak, aby ich prijímatelia neboli na sociálnej službe závislí, ale aby mohli po poskytnutí služby, získať potrebných zručností a návykov žiť čo najbežnejším spôsobom života.

Okrem týchto činností Psychosociálne centrum Košice vykonáva aj preventívnu činnosť v rôznych oblastiach. Pre rodiny ohrozené sociálnym vylúčením plánovalo realizovať Výchovno-vzdelávací program so zameraním na podporu získavania a rozvíjania rodičovských zručností, ale aj na rozšírenie či doplnenie znalostí týkajúcich sa vzťahov v rodine, základnej zdravotvedy, alebo prítomnosti rôznych rizík v oblasti rodiny. Z dôvodu pandemickej situácie v SR sa realizácia tejto

projektovej aktivity pozastavila, nakoľko bola zameraná predovšetkým na nácvik určitých zručností a schopností a vyžadovala si osobné stretnutia a interakcie. Z toho istého dôvodu bola pozastavená aj projektová aktivita Príležitostné práce, ktoré v spolupráci s mestskými podnikmi sa zameriavajú na občanov ohrozených sociálnym vylúčením a to vytvorením priestoru na získavanie pracovných návykov a zručností, zvýšenie možností na pracovnom trhu, zvýšenie príjmu a možnosti znížiť svoje dlhy na nájme v sociálnom byte a za služby odvozu komunálneho odpadu.

Psychosociálne centrum Košice ako komplexné sociálno-zdravotnícke zariadenie poskytujúce ambulantné a pobytové služby sa počas roka 2020 zapájalo do rôznych výziev a zrealizovalo niekoľko prínosných projektov. Hlavným cieľom tejto činnosti je aktívne zvyšovať kvalitu svojich ponúkaných služieb v materiálno-technickej rovine s prihliadnutím aj na potreby občanov a svojich klientov.

Partnerstvá založené na dlhodobej spolupráci vytvorili v roku 2020 nové príležitosti, vďaka ktorým sa podarilo získať finančné a vecné dary na podporu činnosti a aktivít organizácie so zacielením na prijímateľov služieb:

Vianočný koncert v Evanjelickom kostole na Mlynskej 23 v Košiciach za podpory Evanjelického cirkevného zboru, ktorý sa konal v decembri 2019 sa vyzbieraná suma 530,- EUR čerpala v roku 2020 na podporu záujmových aktivít klientov Denného stacionára, Löfflerova 2

Nadácia VOLKSWAGEN SLOVAKIA

- finančný dar na základe Darovacej zmluvy vo výške 380,- EUR na nákup výpočtovej techniky (tlačiareň) na podporu činnosti sociálnej služby Zariadenie núdzového bývania, Adlerova 4 Košice
- vecný dar na základe Darovacej zmluvy vo forme výpočtovej techniky (notebook) na podporu činnosti sociálnej služby Zariadenie núdzového bývania, Adlerova 4 Košice
- finančný dar na základe Darovacej zmluvy vo výške 487,90 EUR na nákup športového prvku (trampolína) a podporu sociálneho začlenenia detí v Centre pre deti a rodiny, Pollova 18 Košice – Krásna
- finančný dar na základe Darovacej zmluvy vo výške 700,- EUR na nákup Záhradného altánku z dôvodu rekonštrukcie externého sedenia pre deti v Centre pre deti a rodiny, Pollova 18 Košice – Krásna

Základná škola na Fábryho ulici 44 v Košiciach – vecný dar na základe Zmluvy o vzájomnej spolupráci vo forme výpočtovej techniky (2 x PC zostava) na podporu a skvalitnenie vzdelávacieho procesu detí v Komunitnom centre, Adlerova 4

Liga za duševné zdravie SR

- finančná podpora projektu PSC „Nezábudka v Centre pre deti a rodiny“ vo výške 540,54 EUR na základe Zmluvy o spolupráci pri koordinovaní Verejnej zbierky Dni nezábudiek 2019 so zameraním na prevenciu a podporu duševného zdravia detí v Centre pre deti a rodiny, Pollova 18
- finančná podpora plánovaného projektu PSC „Kreatívne duše s Nezábudkou“ vo výške 98,78 EUR na základe Zmluvy o spolupráci pri koordinovaní Verejnej zbierky Dni nezábudiek 2020 s cieľom podporiť prevenciu duševného zdravia klientov Denného stacionára, Löfflerova 2

TAURIS, a. s. – potravinová podpora (mrazené potraviny a polotovary) pre 27 rodín v núdzi v Zariadení núdzového bývania a Útulku Adlerova 4, ako aj mikulášske balíčky pre deti v zariadeniach sociálnych služieb, klientov v dennom stacionári aj zamestnancov PSC

Potravinová banka Slovensko (darca METRO Cash & Carry SR) – potravinová podpora (chlieb a pečivo) pre 27 rodín v Zariadení núdzového bývania a Útulku Adlerova 4

DM drogerie markt, s. r. o. – materiálna podpora (hygienické potreby) pre 27 rodín v núdzi v Zariadení núdzového bývania a Útulku Adlerova 4

Martinus, s. r. o. – finančná podpora vo výške 100,- EUR na nákup pracích práškov pre 27 rodín v núdzi v Zariadení núdzového bývania a Útulku Adlerova 4

Počas celého roka nás intenzívne zamestnávalo riešenie kritickej zdravotnej situácie obyvateľstva, nárast psychických problémov, strach z pandémie, ohrozenie psychického zdravia, izolácia a obmedzenia všetkých ľudí, každého veku, pohlavia, postavenia. Psychosociálne centrum Košice spolupracovalo na pohotovostnej telefonickej linke Mesta Košice, zabezpečovalo krízovú intervenciu a pomoc psychológov a psychiatrov. V rámci prevencie a psychickej podpory obyvateľstva aktívne využilo médiá prístupné širokej verejnosti:

- Rozhovor s klinickou psychologičkou – PhDr. Jana Maliňaková v denníku Korzár na tému „Pre človeka s inými problémami môže byť pandémia poslednou kvapkou“ (29. 10. 2020).
- Rozhovor s psychologičkou – Mgr. Gabriela Lukáčová v rádiu Regina Východ o prežívaní seniorov v tomto období, o účinných metódach zvládania izolácie, o potrebe komunikácie, stretnutí, aktivít a spomínania na krásne chvíle (20. 10. 2020).
- Rozhovor s psychiatrickou – MUDr. Alžbeta Malejčíková v rádiu Košice pri príležitosti „Dňa duševného zdravia“ o jesennej depresii a ako sa s ňou popasovať (15. 10. 2020).

Za aktívne pôsobenie v prvej vlne pandémie Psychosociálne centrum Košice, všetky psychologičky a psychiatricka dostali ocenenie a poďakovanie od primátora mesta na oficiálnom stretnutí a prijatí v Historickej radnici mesta Košice dňa 18.06.2020.

Psychosociálne centrum Košice, ako dlhoročný aktívny partner a člen Ligy za duševné zdravie SR, sa v dňoch **7. až 11. októbra 2020** zapojilo do koordinácie piatich stredných škôl v Košiciach počas **17. ročníka Verejnej zbierky Dni nezábudiek 2020**, organizovanou Ligou za duševné zdravie SR, ktorej cieľom bolo pripomenúť verejnosti dôležitosť myšlienky „**Vážme si dušu**“, ale najmä zabezpečiť financovanie **Linky dôvery Nezábudka**, ktorá je tu pre každého, kto potrebuje pomoc. Vďaka dlhoročnej spolupráci so Strednou športovou školou Trieda SNP 104 Košice a 12 dobrovoľníkom/študentom sa myšlienka „**Doprajme si pokoj v duši**“ šírila rozdaním **194** kusov modrastých nezábudiek za dobrovoľný príspevok s odkazom, že pre tých, ktorých ťaží niečo na duši, je tu **Linka dôvery Nezábudka 24 hodín denne 7 dní v týždni**.

Aj počas roka pokračovalo v podpore a spolupráci s rôznymi svojpomocnými skupinami, predovšetkým s klubom Anonymných alkoholikov. Pomáha im stať sa súčasťou miestnej komunity, buduje dobré vzťahy s verejnosťou a vytvára otvorené a prirodzené vzťahy s okolím. Prijímateľov sa snaží zapájať aj do činnosti súvisiacej s prevádzkou zariadenia. Zachováva ich právo vyjadrovať sa ku kvalite a forme poskytovaných sociálnych služieb na pravidelných stretnutiach s vedením zariadenia a jeho personálom, čím sa vytvára priestor na odstraňovanie možných bariér (nevšímavosť, neochota, neinformovanosť) a na prevenciu vzniku možných konfliktov medzi prijímateľmi a zamestnancami.

Nezabúda na spoluprácu a komunikáciu s rodinou a blízkymi osobami prijímateľov za účelom udržiavania kontaktu s ich sociálnym okolím tak, aby sa minimalizovalo riziko sociálnej exklúzie. Aktivizácia prijímateľov je zámerná a cielená, nakoľko vedie k udržaniu alebo aj k zvyšovaniu doteraz získaných schopností, zručností, prípadne napomáha k zlepšovaniu celkového fyzického ale aj psychického zdravia. Významným pozitívom aktivizácie prijímateľov je účelné vyplnenie ich voľného času, ktoré eliminuje nežiaduce patologické javy.

Vzhľadom na pandemickú situáciu v Slovenskej republike a s tým súvisiacimi opatreniami počas roka 2020 organizácia PSC z dôrazom na ochranu zdravia klientov a zamestnancov zabezpečovala nákup rôznych ochranných pomôcok a hygienických prostriedkov.

Aj napriek zložitej situácii spojenou s ochorením COVID-19 Psychosociálne centrum Košice pravidelne informovalo verejnosť o svojej činnosti prostredníctvom svojej webovej stránky www.pscentrum.sk a zhrnutie svojej činnosti priblížila obyvateľom mesta Košice na konci roka 2020 vo svojom občasníku „**Krehké duše**“.

Vypracovala: PhDr. Daniela Jároši
V Košiciach, dňa 28. 02. 2021